

**MINISTERE DE LA REGION DE
BRUXELLES-CAPITALE**

ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE ENTAMANT LA PROCEDURE D'INSCRIPTION SUR LA LISTE DE SAUVEGARDE COMME ENSEMBLE DE LA TOTALITE DE L'EGLISE STE-MADELEINE AINSI QUE DES FAÇADES, DE LA TOITURE ET DE CERTAINES PARTIES DE L'INTERIEUR DU COUVENT DES REDEMPTORISTES ; ET COMME SITE DU JARDIN ENTOURANT LE BIEN, SIS AVENUE DE JETTE 225 A JETTE.

Le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Vu l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier, notamment l'article 7 ;

Sur la proposition du Ministre-Président chargé des Pouvoirs locaux, de l'Emploi, du Logement et des Monuments et Sites,

ARRETE :

Article 1er - Est entamée, en raison de leur intérêt historique, artistique, esthétique et scientifique précisé dans l'annexe I du présent arrêté, la procédure d'inscription sur la liste de sauvegarde comme ensemble de la totalité de l'église Ste-Madeleine ainsi que des façades, de la toiture, et de certaines parties de l'intérieur : oratoire, espaces de circulation et escaliers du couvent des Rédemptoristes ; et comme site du jardin entourant le bien, sis avenue de Jette 225 à Jette, connu au cadastre de Jette, 4ème division, section E, parcelles n°s 3 M2 et 3 X2.

**MINISTERIE VAN HET BRUSSELS
HOOFDSTEDELIJK GEWEST**

BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFD-STEDELIJKE REGERING HOUDENDE INSTELLING VAN DE PROCEDURE TOT INSCHRIJVING OP DE BEWAARLIJST ALS ENSEMBLE VAN DE TOTALITEIT VAN DE ST-MAGDALENAKERK EVENALS VAN DE GEVELS, BEDAKING EN BEPAALDE DELEN VAN HET INTERIEUR VAN HET REDEMPTORISTENKLOOSTER ; EN ALS LANDSCHAP VAN DE TUIN RONDON HET GOED, GELEGEN JETTELAAN 225 TE JETTE.

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Gelet op de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed, inzonderheid op artikel 7 ;

Op de voordracht van de Minister-Voorzitter belast met Plaatselijke Besturen, Tewerkstelling, Huisvesting en Monumenten en Landschappen,

BESLUIT :

Artikel 1 - Wordt ingesteld, wegens hun historische, artistieke, esthetische en wetenschappelijke waarde, zoals nader bepaald in bijlage I gevoegd bij dit besluit, de procedure tot inschrijving op de bewaarlijst als ensemble van de totaliteit van de St-Magdalenakerk evenals van de gevels, bedaking en van bepaalde delen van het interieur : oratorium, verbinderuimtes en trappen van het redemptoristenklooster ; en als landschap van de tuin rondom het goed, gelegen Jettelaan 225 te Jette bekend ten kadaster te Jette, 4de afdeling, sectie E, percelen nrs 3 M2 en 3X2.

La délimitation de l'ensemble est reprise sur le plan figurant à l'annexe II du présent arrêté.

Art. 2 - Le ministre qui a les monuments et sites dans ses attributions est chargé de l'exécution du présent arrêté.

Bruxelles, le 06 - 11 - 1997

Par le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale et Ministre des Pouvoirs locaux, de l'Emploi, du Logement et des Monuments et Sites,

De afbakening van het geheel wordt aangeduid op het plan gevoegd in bijlage II bij dit besluit.

Art. 2 - De minister bevoegd voor de monumenten en landschappen, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 06 - 11 - 1997

Door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en Minister van Plaatselijke Besturen, Tewerkstelling, Huisvesting en Monumenten en Landschappen,

Charles PICQUE.

Copie certifiée conforme Voor eensluidend verklaard afschrift

Nadine SOUGNÉ

GRBC - Chancellerie

BHR - Kanselarij

ANNEXE I A L'ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE
ENTAMANT LA PROCEDURE D'INSCRIPTION SUR LA LISTE DE SAUVEGARDE COMME ENSEMBLE
DE LA TOTALITE DE L'EGLISE STE-MADELEINE AINSI QUE DES FAÇADES, DE LA TOITURE ET DE
CERTAINES PARTIES DE L'INTERIEUR DU COUVENT DES REDEMPTORISTES ; ET COMME SITE DU
JARDIN ENTOURANT LE BIEN, SIS AVENUE DE JETTE 225 A JETTE..

Réf. cadastrale : 4ème division, section E, parcelles n°s 3 M2 et 3 X2.

DESCRIPTION SOMMAIRE

Cette église et ce couvent de style néo-gothique ont été construits en 1903 d'après les plans de l'architecte Georges Dhaeyer. L'église a été inaugurée en 1904.

L'église construite en brique rouge est d'allure sobre. Son plan en croix latine compte trois nefs. La façade principale est située à l'est et comprend : un portail à deux portes symétriques, trois fenêtres hautes en lancette surmontées d'une rose et un pignon percé d'étroites fenêtres en lancette. Les encadrements et les tympanaux aveugles en pierre bleue des portes sont en arc brisé. Le pilier central est orné d'une statue de la Vierge dans une niche.

A gauche du portail se dresse le clocher de plan carré, cantonné de clochetons et surmonté d'une flèche. A droite du portail, une petite tour de plan polygonal également surmontée d'une flèche. Les façades latérales, le transept et le chevet sont percés d'étroites fenêtres et renforcés par des contreforts.

Intérieur : la nef à trois vaisseaux et quatre travées ainsi que le transept et le chœur sont couverts de voûtes d'ogives. Le vaisseau central est éclairé par des fenêtres hautes percées au-dessus du triforium. Elles sont garnies de riches vitraux polychromes.

Les murs sont recouverts d'un enduit blanc tandis que les colonnes sont peintes en brun foncé. L'aspect général de l'intérieur est caractéristique de l'architecture religieuse néo-gothique.

L'église communique directement avec le couvent, bâtiment de trois niveaux et de plan carré s'articulant autour d'un jardin intérieur.

L'entrée principale du couvent se fait par un porche : la porte à deux vantaux de bois et l'imposte est surmontée d'une statue dans une niche.

A l'angle N.O. du couvent est situé l'oratoire à vaisseau unique dont les quatre travées sont couvertes de voûtes d'ogives. Intéressant travail d'ébénisterie : bancs de prière, lambris, tribune. Des couloirs éclairés par de grandes fenêtres donnant sur le jardin intérieur assurent la circulation dans le couvent et donnent directement accès aux cellules et autres salles.

Cerné par de hauts murs en briques, le jardin du couvent des Rédemptoristes est un exemple caractéristique des jardins religieux de la fin du XIXème siècle. Situé initialement dans les faubourgs de la ville, non loin d'un centre villageois, il sera très rapidement englobé dans le développement urbanistique du quartier.

A deux pas du bruyant quartier de la place Reine Astrid, il règne dans ce jardin conventuel une atmosphère particulièrement calme et propice à la méditation. De plan rectangulaire, il est limité en son pourtour par des massifs arbustifs ornementaux surmontés d'alignements d'arbres, de platanes en ce qui concerne le côté de l'avenue de Jette et de marronniers pour la rue Vanderborcht. On remarquera la présence, le long de cette dernière, d'un alignement de 6 marronniers de 2.32 mètres de circonférence en moyenne ou de respectivement 2.83, 2.41, 2.35, 2.14, 2.10 et 2.06m. Il est à noter également, toujours dans la même zone, la présence de 2 tilleuls de Hollande de 1.76 et 1.37m de circonférence, d'un bouleau verruqueux de 1.89m et d'un cultivar d'aubépine à deux styles de 1.01m. Le bouleau verruqueux de 1.89m fait partie des

plus gros exemplaires connus en Région bruxelloise (le second selon l'inventaire des arbres remarquables de 1996).

Au centre de ce jardin, une pelouse triangulaire est délimitée par des chemins bordés de part et d'autres de topiaires d'ifs particulièrement bien développés et soignés. On remarquera la présence d'un bouleau de l'Himalaya (*Betula jakemontii*) au centre de la pelouse, espèce peu commune et atteignant ici des proportions intéressantes.

Une autre singularité est la présence d'une « fabrique » représentant une grotte à deux niveaux où se niche dans la partie supérieure une statue polychrome de la Sainte Vierge.

Intérêt présenté par le bien selon les critères définis à l'article 2, 1° de l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier :

Intérêt historique, artistique esthétique et scientifique :

Ce couvent et cette église néo-gothique font partie du patrimoine architectural de la commune de Jette et peuvent, compte tenu de leur homogénéité architecturale et de leur situation, être considérés comme un ensemble. Du fait de leur situation centrale, ils déterminent l'aspect du quartier.

Georges Dhaeyer - qui conçut le bâtiment conventuel et l'église en 1903 - est un des représentants les plus importants du style néo-gothique dans la Région de Bruxelles-Capitale. Il dessina, entre autres, les plans de l'Institut des filles de Marie au coin de la rue Verhaegen et de l'avenue du Parc à Saint-Gilles (1913), d'un immeuble d'habitation néo-gothique sis rue Franklin n° 59 (1895) et d'un autre sis boulevard Charlemagne n° 34 (1897).

Témoin précieux du style néo-gothique à Jette, l'ensemble des bâtiments du couvent des Rédemptoristes est remarquable tant sur le plan architectural que d'un point de vue urbanistique. Son intérêt historique et artistique justifie par conséquent l'inscription sur la liste de sauvegarde de ce complexe de bâtiments dans son ensemble.

L'intérêt scientifique du parc tient par ailleurs aux arbres remarquables qui l'agrémentent et son intérêt esthétique à sa composition.

Vu pour être annexé à l'arrêté du **06.11.1997**

Le Ministre-Président chargé des Pouvoirs locaux, de l'Emploi, du Logement et des Monuments et Sites

Charles PICQUE.

Copie
certifiée conforme

NADINE SOUGNÉ
CHANCELLERIE

BIJLAGE I BIJ HET BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING HOUDENDE INSTELLING VAN DE PROCEDURE TOT INSCHRIJVING OP DE BEWAARLIJST ALS ENSEMBLE VAN DE TOTALITEIT VAN DE ST-MAGDALENAKERK EVENALS VAN DE GEVELS, BEDAKING EN BEPAALDE DELEN VAN HET INTERIEUR VAN HET REDEMPTORISTENKLOOSTER; EN ALS LANDSCHAP VAN DE TUIN RONDOM HET GOED, GELEGEN JETTELAAN 225 TE JETTE.

Kadastrale gegevens : 4de afdeling, sectie E, percelen nrs 3 M2 en 3X2.

BEKNOPTE BESCHRIJVING

De kerk en het klooster, beide in neogotische stijl, werden opgetrokken in 1903 naar een ontwerp van architect Georges Dhaeyer. Een jaar later vond de officiële inwijding van de kerk plaats.

De kerk is een sobere, driebeukige baksteenconstructie, opgebouwd volgens een Latijns kruis. De westgevel omvat een dubbel symmetrisch portaal met twee ingangen, waarboven drie lancetboogvensters bekroond met een roosvenster; de puntgevel wordt verlicht door smalle lancetboogvensters. De omlijstingen en blinde timpanen van de spitsboogvormige deuren zijn in blauwe hardsteen. De middenpijler is voorzien van een nis met Mariabeeld.

Links hiervan bevindt zich een vierkante klokkentoren met op iedere hoek een torentje en bekroond door een spits. Rechts wordt het portaalgedeelte geflankeerd door een kleinere polygonale toren eveneens met spits.

De zijgevels, het dwarsschip en het koor worden verlicht door smalle venstertjes en gestut door steunberen.

Interieur : het schip telt drie beuken en vier traveeën en wordt, evenals het transept en het koor, overwelfd met kruisribgewelven. Het middenschip heeft een triforium waarboven zich een hooggeplaatste lichtbeuk bevindt, voorzien van fraaie glasramen. De wanden zijn wit bepleisterd, de zuilen donkerbruin beschilderd. Het algemene uitzicht van het interieur is typerend voor de religieuze neogotische architectuur.

De kerk is rechtstreeks verbonden met het klooster, een constructie van drie bouwlagen, gebouwd volgens vierkant plan rond een binnentuin. De hoofdingang wordt gevormd door een portaal met houten vleugel deur en bovenvenster, bekroond met een beeld in nis.

Ten noordoosten hiervan ligt het oratorium, een éénbeukige ruimte van vier traveeën overwelfd door spitsbogen. Het bevat interessant houtwerk waaronder kerkbanken, lambriseringen en een tribune.

Omgeven door hoge bakstenen muren, vormt de kloostertuin van de redemptoristen een typisch voorbeeld van religieuze tuinen uit het einde van de 19de eeuw. De tuin die aanvankelijk in de Brusselse buitenwijken lag, niet ver van een dorpskern, zou met de opkomende vestedelijking al snel opgenomen worden in de zich uitbreidende wijk.

Op twee stappen van de drukke wijk rond het Koningin Astridplein, ademt deze kloostertuin een sfeer van opmerkelijke rust uit die uitnodigt tot meditatie. De rechthoekige tuin wordt rondom afgebakend door decoratieve struiken en rijen bomen : platanen aan de kant van de Jettelaan en kastanjelaars aan de zijde van de Vanderborghstraat. Het gaat meer bepaald om zes kastanjabomen met een omtrek van gemiddeld 2.32 meter of respectievelijk 2.83, 2.41, 2.35, 2.14, 2.10 en 2.06 meter. Opmerkelijk zijn hier ook twee Hollandse lindes met een omtrek van 1.76 en 1.37m, een zilverberk van 1.89m en een gecultiveerde tweestijlige meidoorn van 1.01m. De zilverberk van 1.89m behoort tot de grootste exemplaren die in het Brussels Gewest gekend zijn (de tweede grootste volgens de inventaris van opmerkelijke

bomen van 1996).

In het midden van de tuin bevindt zich een driehoekig grasperk omboord door weggetjes die aan weerszijden geflankeerd worden door bijzonder goed ontwikkelde, verzorgde en op vorm gesnoeide taxussen. Centraal in het grasperk staat een Himalajanse berk (*Betula jaquemontii*), een vrij ongewone soort die belangrijke afmetingen begint aan te nemen.

Een andere bijzonderheid is de aanwezigheid van een « fabrique », een grot met twee bouwlagen met in het bovenste deel een polychroom beeld van de Heilige Maagd.

Waarde van het goed volgens artikel 2, 1°, bepaald in de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerend erfgoed.

Historische, artistieke, esthetische en wetenschappelijke waarde :

Deze neogotische kerk en klooster maken deel uit van het bouwkundig erfgoed van de gemeente Jette en kunnen hun architecturale homogeniteit en hun ligging als een ensemble wegens beschouwd worden. Door hun centrale ligging zijn ze beeldbepalend voor de buurt.

Georges Dhaeyer - die het kloostergebouw en de kerk in 1903 ontwierp - is één van de belangrijkste vertegenwoordigers van de neogotiek in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Hij tekende onder andere de plannen voor het « Institut des filles de Marie » op de hoek van de Verhaegenstraat en de Parklaan te Sint-Gilles (1913) en voor de neogotische woningen respectievelijk in de Franklinstraat nr. 59 (1895) en in de Karel de Grotelaan nr. 34 (1897) gelegen.

Als zeldzame getuige van de neogotische stijl in Jette, vormen de gebouwen van het redemptoristenklooster dan ook een opmerkelijk ensemble zowel op architecturaal als op stedenbouwkundig gebied.

Door zijn historische en artistieke waarde verdient het complex dan ook in zijn geheel ingeschreven te worden op de bewaarlijst.

De wetenschappelijke waarde van de tuin heeft het te danken aan de opmerkelijke bomen, de esthetische waarde aan zijn samenstelling.

Gezien om te worden gevoegd bij het besluit van **06-11-1997**

De Minister-Voorzitter belast met Plaatselijke Besturen, Werkgelegenheid, Huisvesting en Monumenten en Landschappen

**VOOR EENS LUIDEND
VERKLAARD AFSCHRIFT**

**NADINE SOUGNÉ
KANSELARIJ**

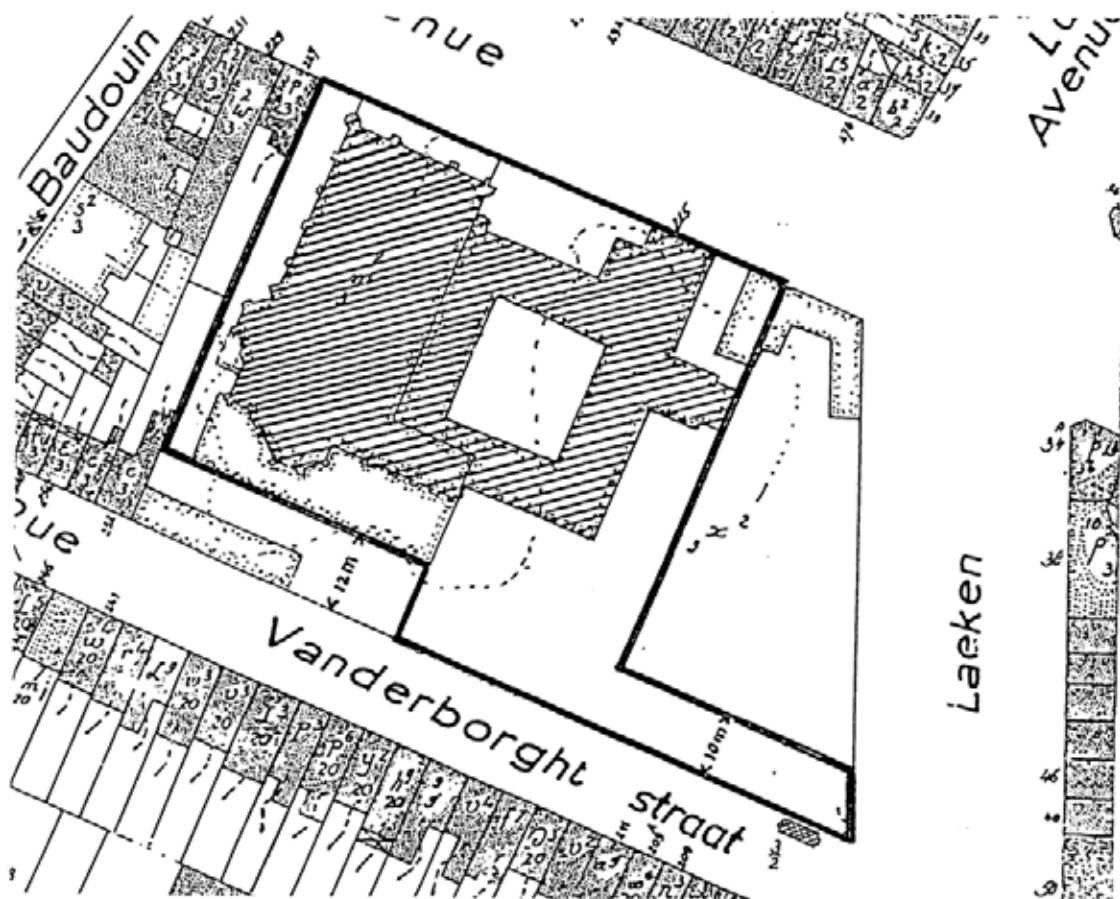
Charles PICQUET

ANNEXE II A L'ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE ENTAMANT LA PROCEDURE D'INSCRIPTION SUR LA LISTE DE SAUVEGARDE COMME ENSEMBLE DE LA TOTALITE DE L'EGLISE STE-MADELEINE AINSI QUE DES FAÇADES, DE LA TOITURE ET DE CERTAINES PARTIES DE L'INTERIEUR DU COUVANT DES REDEMPTORISTES; ET COMME SITE DU JARDIN ENTOURANT LE BIEN, SIS AVENUE DE JETTE 225 A JETTE.

BIJLAGE II BIJ HET BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING HOUDENDE INSTELLING VAN DE PROCEDURE TOT INSCHRIJVING OP DE BEWAARLIJST ALS ENSEMBLE VAN DE TOTALITEIT VAN DE ST-MAGDALENAKERK EVENALS VAN DE GEVELS, BEDAKING EN BEPAALDE DELEN VAN HET INTERIEUR VAN HET REDEMPTORISTENKLOOSTER; EN ALS LANDSCHAP VAN DE TUIN RONDOM HET GOED, GELEGEN JETTELAAN 225 TE JETTE.

DELIMITATION DE L'ENSEMBLE

AFBAKENING VAN HET GEHEEL

Vu pour être annexé à l'arrêté du 06.11.1997

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale et Ministre des Pouvoirs locaux, de l'Emploi, du Logement et des Monuments et Sites,
Copie certifiée conforme Voor eensluidend verklaard afschrift

Nadine SOUGNÉ

Charles PICQUE.